

De IJzerbode

Verantwoordelijke uitgever:
Drukkerij Schoonaert bvba
Bergenstraat 1, 8972 Roesbrugge
tel. 057 30 03 79 - fax 057 30 09 80
info@drukkerijschoonaert.be
ING BE96 3850 0570 7505 - IBAN BBRUBEBB
JAARABONNEMENT: € 19,00

De wasserij van het Belgisch leger (1) tijdens de Eerste Wereldoorlog op Eversam te Stavele

Eind januari 1916 werd er met man en macht begonnen met de bouw van een wasserij en een militaire badinrichting op de abdijhoeve Eversam, in de weide achter de hofstede, toen bewoond door Jérôme Pil (° Woesten 4 september 1876). In maart 1916 kon deze nieuwe militaire bad- en wasserijinrichting starten.

Deze instelling moest vooral de hygiëne verbeteren, maar ook de 'morele gezondheid' van de Belgische militairen ten goede komen.

Om de militaire badinstallatie en de militaire wasserij te installeren werden op de hoeve Eversam houten barakken gebouwd. Ook in de kantonementen werden vanaf het voorjaar 1915 houten barakken gebouwd, die moesten zorgen voor een betere huisvesting en hygiëne van de troepen. Toch bleef hygiëne en netheid een heel groot probleem.

De wasserij bevatte onder meer een stookplaats met zes grote waterketels, twee zware voedingspompen en één waterverwarmer met reservoir, één stoommachine en één dynamo van 10 Kw.

De drogerij telde acht dubbele en beweeglijke droogkasten verwarmd door radiatoren met ventilatie. De wasserij had één oven, type Geneste-Hercher, om de kleren te ontsmetten, acht mechanische wasmachines, acht droog- of wringmachines, tien bevochtigingstoestellen, een strijkzaal, een linnensorteerdienst en vijfentwintig naaimachines.

Er was een installatie voor regelmatige watertoevoer en ook voor lozing van het gebruikte water, verder een installatie voor elektrische verlichting en dan nog magazijnen en kantoren.

De dienst van de baden zag er uit als volgt: een afdeling met 24 ligbaden voor warme baden, een afdeling met 20 cabines voor stortbaden met eveneens een afdeling met verschillende ontsmettingsovens voor ondergoed en kledij. Verder nog een kapsalon en een speciale installatie voor zwavelbaden om soldaten met schurft te behandelen.

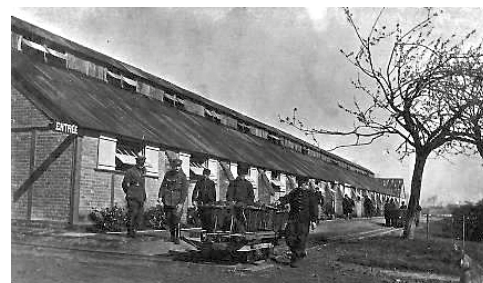
Een goede hygiëne vraagt niet alleen een proper lichaam maar ook schone kleren. Naar het voorbeeld van de militaire badinrichting en wasserij in het hospitaal " L'Océan " in De Panne werd een gelijkaardige instelling geopend te Elzendamme en te Stavele op Eversam. Dit was noodzakelijk omdat het Belgische front zich naar het zuiden, tot aan de sector van Boezinge, uitbreidde.

Auteur L. Mélis vermeldde in zijn boek "Contribution à l'histoire du Service de Santé de l'Armée au cours de la guerre 1914-1918, Brussel - 1932" dat er jaarlijks 14.000.000 stuks linnen werden gewassen.

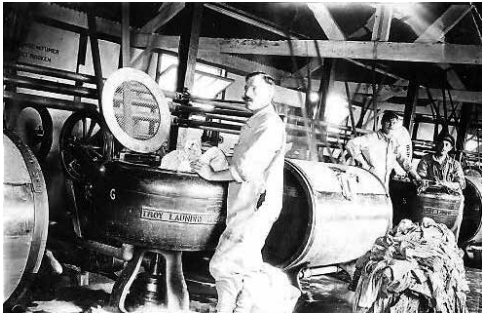
De vuile was van het front boven Alveringem werd per boot via de Lovaart en vandaar op de IJzer naar Eversam gebracht. Van de boot werd de was overgeladen op spoorwagons en vandaar naar de wasserij gebracht.

Daarna werd de vuile was en soldatenondergoed gesorteerd vooraleer naar de stoombaden te vertrekken waar de uniformen met chemische middelen een grondige wasbeurt kregen in de hoop de luizen en vlooiën te verdelgen.

De wasserij was toen al uitgerust met acht grote wastrommels.

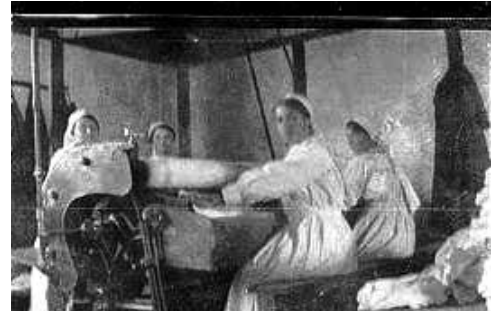
hoekje. Zittend van links naar rechts: Bertha Boucry van Stavele, Maria Haghebaert, Jeanne Lahaye van Stavele, Achille Goemaere, knaap uit Oostvleteren, Antoinette Carrein uit Stavele, Adrienne Beck en Martha Debacker.

Ook hier werd het gewassen en gestreken linnen van de Belgische soldaten hersteld.

Achtereaan de barakken op de weide lag het soldatenondergoed te bleken en hing de was aan honderden meters waslijnen te drogen.

Grote stukken werden machinaal tussen twee rollen gestreken en bediend door vier personen.

In de wasserij waste men niet alleen het ondergoed van de baders, maar ook van de verschillende legerdivisies en militaire ziekenhuizen. Per dag konden er 1500 soldaten en 100 officieren er een stortbad nemen.

Een stortbad kostte toen 17 centiemen voor de soldaten die kwamen uit het militaire kamp Messina van de Waaienburg of uit het kamp Craonne. In 1917 werden te De Panne 369.020 baden gegeven en te Stavele 392.569.

Het aantal personeelsleden op de hoeve Eversam was indrukwekkend. Alleen al in de wasserij waren directeur Perrier, ingenieur-reserveluitenant, 8 onderofficieren, 188 korporaals, een 10-tal soldaten, 295 vrouwen, één burger en 12 knapen onder wie Paul Boussemaere en Germain Vannobel uit Stavele tewerkgesteld.

Daarbij moesten nog eens negentig vrouwen uit Stavele, Beveren, Pollinkhove, Oost- en Westvleteren en omgeving bijgeteld worden die thuis allerhande herstellingen deden voor het Belgische leger.

Hier werd het gewassen en gestreken linnen van de Belgische soldaten gesorteerd en in zakken gestopt. Militairen kwamen de zakken ophalen. Op de achtergrond zien we omgevormde stallingen die dienst deden als wasserijen.

Na de werkuren was er tijd voor sociaal contact. Op deze foto poseren deze meisjes voor de barakken van het leger en de was die gedroogd werd.

De kledij van de soldaten moest er gewassen, gestreken en hersteld worden.

Even pauzeren kon ook, o.a. met touwtjespringen of vlug wat breien.

Een groep meisjes uit Stavele en omgeving die werkten in de militaire wasserij te Stavele-Eversam.

Staande van links naar rechts: Irma Herpelbout, Maria Cornette, militaire secretaris Paul Biron, Maria Cornette en Lydie Wollaert van Stavele-

Tijdens de werkuren droegen alle vrouwen een wit uniform. Deze foto toont de strijkzaal, waar met de hand gestreken werd.

Wordt vervolgd.
Robert Toussaint

Bankieren

Hebt u een zichtrekening nodig met alles erop en eraan? Of volstaat een rekening met alleen een bankkaart? U beslist.

Sparen en beleggen

Sparen en beleggen is complex. Onze specialisten helpen u om uw portefeuille op de juiste manier samen te stellen.

Lenen

Als u een huis wilt kopen, bouwen of verbouwen, denkt u daar goed over na. Wij zorgen voor een verstandig afbetalingsplan.

Verzekeren

Bescherm wat u lief is. Uw huis, uw gezin en uw auto bijvoorbeeld. Ontdek onze uitgebreide formules op www.argenta.be.

Kantoor Haverbeke Kristof BVBA

Veurnestraat 48 • 8970 Poperinge

Tel. 057 33 92 08

Kristof.haverbeke@argenta.be

ON 0863821127 • FSMA 62527 cA-cB

Uw appeltje voor de dorst • www.argenta.be

SIGABA = SIGARENBANDJE?

Niet alleen een malafide facebooker, ook ieder welkend mens heeft zijn top secrets. En zeker vijandelijke legers in oorlogstijd, of wat dacht je?

Om niet in hun kaarten te laten kijken gebruikten die tijdens WO II codeermachines waarmee ze hun boodschappen konden versleutelen en de tegenstander die niet kon ontcijferen. De Duitsers gebruikten de Enigma-machine, de Amerikanen de Sigaba (zie afbeelding). Hiermee konden ze hun berichten coderen in andere lettercombinaties dan het origineel, die vervolgens weer terugvertaald konden worden door een identieke machine bij de ontvanger van het bericht.

Nadat de Britse inlichtingendienst er tijdens de Tweede Wereldoorlog in slaagde de Enigmacodes van de Duitse Wehrmacht te breken, bleek het toestel een goudmijn van informatie over de Duitse oorlogsmachine. Deze informatie, verkregen door ontcijfering van de geheime Duitse berichten, kreeg de codenaam "Ultra" en speelde een uiterst belangrijke rol in het verloop van de Tweede Wereldoorlog, vooral in de U-bootoorlog in de Atlantische Oceaan, de veldslagen in Afrika en de landing in Normandië.

Patrick Hove uit Watou wist het raadgevoel te ontmaskeren maar wordt hiermee nog geen lid van de Leopoldsorde, wel krijgt hij een pluim en een prijsje van Drukkerij Schoonaert!

Wartoe diende dit voorwerp?

Oplissing sturen naar Guido Schoonaert, Bergenstraat 16, 8972 Roesbrugge, tel. 057 30 15 57 of info@drukkerijschoonaert.be.

Uit de juiste antwoorden wordt een winnaar getrokken die een prijs ontvangt.

Algemene schilderwerken, wand- en vloerbekleding

Gordijnen en overgordijnen UNLAND®
Gratis opmeten en plaatsen

Glas in loodramen, brandschilderen, restauratie

Decoratie & Kunstglazenier

J. LAHOUTTE

Blekerijweg 100 - 8972 PROVEN - Tel. 057 38 88 59

MULTIshop DESOMER PLANCKE

OPENDEURWEEKEND 19-20 MAART 2016

doorlopend open op zaterdag van 8.30 tot 18.30 u. en op zondag van 9 tot 18 u.
Iedereen welkom voor een hapje en een drankje

Talrijke demonstraties: Metabo, Makita, Weber barbecues,
Tendotools houtbewerkingsmachines, Spectra lasers, TEC7

Nieuwe collectie tuinmeubelen en barbecues op voorraad.

Tijdens de opendeurdagen
ontvangt u per aankoopsticket van € 50
een aankoopbon van € 5*

* niet geldig op promoties

Like us on Facebook
www.facebook.com/desomerplancke

Europalaan 30 • 8970 Poperinge • 057 33 30 04
info@desomerplancke.be • www.desomerplancke.be

PAAS KORTINGDAGEN

-10%

Waar: Zokola
Blasiusstraat 97
Krombeke
www.zokola.be

Alle artikelen staan uitgesteld in de showroom

Wanneer: din 15/03 - zat 19/03
telkens van 14 tot 19 uur

Hoe: U ontvangt op al uw aankopen
en Paasbestellingen **10% korting***.

* Enkel geldig ter plaatse in de showroom.
Niet voor bestellingen per mail of telefonisch

ZOKOLA
MADE IN CHOCOLATE

Communie

Breng uw foto's (gewoon of digitaal) binnen.
We maken er een leuk en
origineel communiekaartje van !!!

Ook: uitnodigingen - notablokjes -
placemats - servetringen - doosjes - ...

Een geschenkje voor iedere communicant !

Nog meer ideeën op
www.drukkerijschoonaert.be

drukkerij SCHOONAERT

Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge - 057 30 03 79 - info@drukkerijschoonaert.be - www.drukkerijschoonaert.be

Boter en kaas in de Kasselrij Veurne (14)

16de - begin 19de eeuw

C. Hoeveel melk voor één kilo boter?

Het lijkt interessant na te gaan hoeveel liter melk er vroeger nodig was om

1 kilo boter te vervaardigen. Hebben we éénmaal een gemiddeld cijfer weerhouden, dan kan een uitspraak gedaan worden over de gemiddelde boteropbrengst van een koe vóór het begin van de 19de eeuw. Let wel: we gaan in voorkomend geval uit van de veronderstelling dat alle melk in boter werd omgezet!

Kijken we even kort naar de literatuur, dan zien we dat P. Vandewalle op 30 liter melk rekent voor het vervaardigen van 1 kg boter. P. Lindemans van zijn kant geeft ons wat andere cijfers die wel beide rond de waarde van 30 liter schommelen. Zo zou in West-Vlaanderen in het begin van de 19de eeuw voor 1 kg boter 27,5 liter melk nodig geweest zijn. Ook voor Oost-Vlaanderen kende men in dezelfde periode de hoeveelheid melk, nodig om 1 kg boter te produceren: 32 liter. Op zijn beurt vult W. Vanderpijpen de reeks mogelijke waarden aan. Die gaan van 26 tot 42 liter voor het Schelde-departement in het begin van de 19de eeuw. Daarbij maakt hij de terechte opmerking dat een gemiddelde halen uit de gegevens gelijk staat met het zich begeven op ijs van één nacht. Tenslotte is hij akkoord met het cijfer van 30 liter voor 1 kilogram boter, dat tevens P. Vandewalle en C. Vandenbroeke als bruikbaar weerhouden. We sluiten ons bij dit cijfer aan. Als we nu uitgaan dat gemiddeld 30 liter melk nodig was om 1 kg boter te fabriceren, dan kunnen we de gemiddelde hoeveelheid boter per koe per jaar berekenen voor de Kasselrij Veurne. Gaan we ervan uit dat de B.G.M. van een koe voor de periode ongeveer 2.064 liter bedroeg en dat er slecht 85 % van de melk werd gebruikt om boter te maken, dan bleef 1.754 liter over. De andere 15 % gebruikte men als voeding voor jonge dieren of voor eigen gebruik. Gebruikte men die 1.754 liter alleen om boter te maken dan delen we 1.754 door 30, want hierboven hebben we het getal van 30 liter melk voor 1 kg boter aangenomen. Het resultaat is gemiddeld 58,5 kg boter per koe per jaar.

Is dit cijfer nu bruikbaar of niet? Als we de cijfers van Dieudonné, prefect van het *Département du Nord*, mogen geloven dan was 55 à

Karntype	Prijs p. par.	Jaar	Boterprijs in s.par.
			per pond boter
Draaikarn met toebehoren	6 £	1642	13 s.
Karn met staan en toebehoren	8 £	1663	11 s.
Karn	12 £	1666	12 s.
Karn met staan en toebehoren	10 £	1698	15 s.

Prijzen van de verschillende karntypes met de boterprijs.

65 kg boter per koe per jaar een gemiddelde waarde voor het begin van de 19de eeuw. Het bevestigt ons cijfer van 58,5 kg. Maar er is eveneens een hoger getal bekend voor het Leiedepartement rond 1809, dat een boterrendement van 68,8 kg laat vermoeden. Toch zullen we het eerder vooropgestelde cijfer als bruikbaar en representatief beschouwen.

D. Prijzen van het botermaterieel

Een belangrijke vraag betreft de kostprijs van het vroegere materieel om boter te vervaardigen. Is het mogelijk om na te gaan hoeveel boter er moest vervaardigd worden om het materieel terug te winnen? Die vragen kunnen pas opgelost worden als er voldoende bronnen aanwezig zijn.

We beschikken maar over 6 staten van goed die ons de volledige of gedeeltelijke prijzen verschaffen. We hadden eigenlijk verwacht veel meer prijzengegevens te vinden, maar dit bleek een ijdele hoop. Uiteindelijk hebben we maar voor de jaren 1642, 1653, 1663, 1666, 1698 en 1716 gegevens. Wat opvalt is dat vooral vanaf het tweede kwart van de 18de eeuw geen prijzenindicaties in de staten van goed worden gegeven. Een verklaring hiervoor hebben we niet.

Over de prijs van een *karn* hebben we de 'meeste' gegevens. Ze staan samengevat in de tabel bovenaan deze pagina. We geven naast de prijs van de karn in een bepaald jaar, de gemiddelde prijs van de boter per pond.

Het is nu mogelijk om een uitspraak te doen over de kostprijs van een 'karn' en hoeveel pond of kilogram boter die waarde vertegenwoordigde. We moeten evenwel opmerken dat de prijs van een karn in de boedelbeschrijvingen afhankelijk was van de ouderdom of staat, het type en de tijd. Maar over al die verschillen heen komen we tot een middenprijs van 9 £ parisis voor een boterkarn.

Vervolgens berekenen we de gemiddelde prijs van één pond boter voor de 4 gekende jaren. De uitkomst is 12 s. 9 p. parisis. Laten we opmerken dat ook hier de boterprijs onderhevig was aan grote schommelingen en dat weerom een mogelijke waarde werd berekend.

Voegen we de twee resultaten bij elkaar dan vertegenwoordigde de prijs van een boterkarn ongeveer 14,1 pond boter of 6,1 kg boter. Uitgedrukt in hoeveelheid boter per koe was m.a.w. 10 % van de boterproductie van één koe genoeg om de investering te laten terugbetalen.

Het blijft de vraag of dat veel was of niet. Daartoe vergelijken we de kostprijs met het typedagloon. Dat is het gemiddelde van een handarbeider-dagloner en van een metserdiender. Het typedagloon schommelde in de tweede helft van de 17de eeuw tussen de 12 en 14 stuiver of 24 en 28 s. parisis (= 1£ 4 s. par. en 1 £ 8 s. par.). Als destijds de gemiddelde prijs van een boterkarn 9 £ par. was, dan moest er door een dagloner tussen de 6,4 à 7,5 dagen worden gewerkt om een (tweehandse) karn aan te kopen.

Uiteindelijk valt er over de kostprijs twee dingen te zeggen: enerzijds is een boterkarn niet zo goedkoop in aankoop, maar anderzijds is reeds 10 % van de boterproductie van één koe genoeg om een karn terug te betalen.

De kostprijs van het ander materieel is veel moeilijker te achterhalen omdat we nog minder vermeldingen vinden. Wel is het mogelijk om de prijs van een melkteil of teele te berekenen voor het jaar 1642. Eén melkteil kostte dan 4 s. par. of 2 stuiver. Een melkemmer was in hetzelfde jaar 80 s. par. of 40 stuiver waard. Tenslotte is het wel mogelijk om over de totale kost van het melkerijmaterieel een uitspraak te doen. Enkel opnieuw voor het jaar 1642 bezitten we voldoende gegevens. In de tabel bovenaan p. 840 voegen we het botermaterieel bijeen om een totale kostprijs te berekenen.

Materieel	Prijs s. par.
3 melkimmers	240 s.
Melk- en gaarstande	70 s.
50 melkteilen	200 s.
Zannemijne	160 s.
Draaikarn met toebehoren	120 s.
Karnemelk- en papstande	200 s.
TOTAAL:	990 s.

Kostprijs van het materieel
om boter te fabriceren in 1642.

Het geschatte melkerijmaterieel komt op 990 s. par. of 495 st. Een dagloner moest dus in 1642 ongeveer 40 volle dagen werken om het te kunnen aankopen, wat aangeeft dat het zeker duur was. We moeten evenwel opletten niet te vlug conclusies te trekken, want hier hebben we te maken met een behoorlijk grote veestapel. Zo bezat dit bedrijf 9 melkkoeien en daarenboven 12 droogstaande koeien. Het valt dan ook niet te ontkennen dat in deze boedel waarschijnlijk meer, groter en beter materieel werd geprijsd dan er gemiddeld op andere bedrijven voorkwam.

D. Bijproducten

Het blijft een prangende vraag wat er met de bijproducten van de boterproductie gebeurde. In de eerste plaats denken we aan de *karnemelk*, die in groot volume moet gefabriceerd zijn als nevenproduct bij de boterbereiding. In de staten van goed vinden we een bewijs van het bewaren van karnemelk in de zogenaamde *karnemelkstande*. Ook het *carteel* deed dienst om karnemelk goed te houden voor verdere consumptie. Wat we ons precies moeten voorstellen bij dat *carteel* is niet echt duidelijk. Wellicht gaat het om een soort vat waarin men vloeistoffen bewaarde. Het *Mid-*

delnederlandsch Woordenboek laat ons vermoeden dat een carteel in verband stond met het stollen, runnen en schiften van de melk. Maar daarmee krijgen we geen uitsluitsel.

In eerste instantie was het mogelijk de karnemelk zelf te verbruiken. Daarvoor verwerkten men ze in karnemelkse pap. De bronnen spreken van *zeure pap* om pap van karnemelk aan te duiden. We veronderstellen dat men over hetzelfde voedingsmiddel sprak voor een papstande met *zeur*. Ook bij het *zeurcarteel* wordt dezelfde redenering gevolgd. Maar op een andere plaats vinden we nog een carteel met *dick zeur* waar we geen verklaring voor vinden. Was dit iets anders? Volgens J. Libaut kookten de *Normandiers* melk met look en ajuin; ze deden ze vervolgens in vaten tot hun gebruik. Dit werd door hen *sure melck* genaamd. Het is natuurlijk verleidelijk te veronderstellen dat we hier eenzelfde product hebben; waarschijnlijk gaat het om een verkeerde redenering, zodat we het antwoord op de vraag schuldig blijven. In een volgende instantie was het mogelijk de karnemelk te verkopen. Dit was alleen van toepassing voor landbouwers die in de omtrek van dorpen of steden woonden. Indien dit niet het geval was, konden ze de karnemelk aanwenden tot voeding van de varkens op de boerderij. Daarna bestond eveneens de gelegenheid om uit karnemelk kaas te vervaardigen. Men verwarmde daarvoor de karnemelk in een waterbad tot 45 à 50 °C en liet ze vervolgens afkoelen tot 18 °C. Nadien werd ze door een kaasdoek gegoten om uit te lekken. Vervolgens stak men de wrongel door een zeef en kon ze direct verbruikt worden. Tijdens het eten van de karnemelkse kaas werd hij met zout of suiker vermengd. Tenslotte moeten we een op het eerste gezicht eigenaardige toepassing van karnemelk

als blekerijproduct vermelden. Sinds het einde van de middeleeuwen zou in de omgeving van Haarlem zeer veel karnemelk bij de boerenbedrijven zijn betrokken om garen en lijnwaad te 'melken'. Tijdens de 17de en 18de eeuw verbruikten de blekerijen aldaar ongeveer 3,5 à 4,5 miljoen liter karnemelk.

Wat deed men met de *afgeroomde melk*? De waarde van de ontroomde melk is afhankelijk van de wijze waarop men ontroomde. Aangezien er vroeger op natuurlijke manier werd ontroomd, kon het voorkomen dat de melk in de zomermaanden zuur werd. Was dit niet het geval, dan kon men ze benutten tot het vervaardigen van magere kaas. Dit behoorde zeker tot de mogelijkheid omdat door ontroming op natuurlijke wijze slechts 75 % van de in de melk aanwezige room werd afgescheiden. Daarnaast werd afgeroomde melk ook gebruikt als voedsel voor mensen en dieren. Met dieren zijn jonge kalveren en varkens bedoeld.

Wordt vervolgd.
Laurent Hoornaert

Voor al uw festiviteiten:
affiches, flyers en toegangskaarten

Drukkerij SCHOONAERT

EEN ADVOCaat, BETER VROEG DAN LAAT!
UW RECHT, AL 20 JAAR ONS VAK!
ECHTSCHIEDINGEN, HANDELSRECHT, CONTRACTEN, VERKEERSRECHT
STEEDS VRIJBlijvend ADVIES

ADVOCATENKANTOOR
JOACHIM VANSPEYBROUCK
KALLEBEEKWEG 1 - 8691 BEVEREN AAN DE IJZER - TEL 057 301 600
ADVOCaat.VANSPEYBROUCK@TELENET.BE
WWW.ADVOCaatVANSPEYBROUCK.BE

Hair Design Ronny
PRUIKENADVIESCENTRUM

Voor chemopatiënten
en haarproblemen
Terugbetaling ziekenfonds
Komt aan huis of in het ziekenhuis
Enkel op afspraak

BLEKERIJWEG 12 - 8972 PROVEN
Tel. 057 30 09 58

fashion@stadhuis aan de schreve

't Stadhuis aan de Schreve

18-19-20 maart 2016

grote stockverkoop & outlet van dames, heren,
kinder en nachtkledij aan ronde prijzen

CVT FASHION

FINESSE
LINGERIE BADMODE

DE KOSTERIE

caprice
outlet

BOHEMIAN CHILD
Never grow up!

't Stadhuis aan de Schreve
Prof. Rubbrechtstr 17
8972 Roesbrugge
stadhuisaandeschreve.be

open: vr: 16u - 20u
zat: 10.30u - 18u
zon: 10.30 - 18u

Lenteweekend

18-19-20 MAART 2016

Gratis attentie voor elke klant + dubbele stempels op klantenkaart

Opendeurdagen

PAASZATERDAG 26 MAART TOT EN MET ZONDAG 3 APRIL 2016

10% korting aan de kassa en een cadeau bij aankoop van € 15

Tuincenter AU PETIT JARDIN

Couthoflaan 32 - 8972 PROVEN - Tel. 057 33 39 63 - www.aupetitjardin.be
dinsdag tot zaterdag open van 8.30 - 12.00 u. & 13.00 - 18.30 u.
zondag open van 9.00 - 18.30 u. (maart-april-mei) - gesloten op maandag

**Uw Fintro-agent beheert hier
al uw financiële zaken, van A tot Z.
Of u nu particulier bent of ondernemer.
Praat erover met hem.**

FINTRO. GAAT VER, BLIJFT DICHTBIJ.

www.fintro.be

FINTRO
BNP PARIBAS GROEP

Fintro is een afdeling van BNP Paribas Fortis NV, Maatschappij met zetel te Brussel (BTW nr. BE0473.999.210). De Fintro-agenten zijn bij de FSMA als verstrekkers van financiële diensten geregistreerd. V.O. Charles Van Drooghenbroeck, BNP Paribas Fortis NV, Maatschappij met zetel te Brussel, België.

De Kroniek van Roesbrugge (7)

tijdens Wereldoorlog I

31 augustus 1917

Fransen soldaten en geallieerden op de IJzer bij de hoofdbrug met op de achtergrond de St.-Martinuskerk te Roesbrugge.

7 september 1917

Kamp aan de IJzerover met terug de kerk van Roesbrugge op de achtergrond.

8 september 1917

Voor het eerst komen er in Roesbrugge een 50-tal Amerikaanse officieren aan. Sedert april 1917 was Amerika in oorlog met Duitsland.

1918

Begin van de aflossing van een in Roesbrugge ingekwartierde Engelse divisie door een nieuwe legereenheid.

30 april 1918

Koning Albert komt naar Roesbrugge op bezoek bij generaal Michel.

23 augustus 1918

De groep Franse en Amerikaanse dokters en verpleegsters van "l'hôpital chirurgical" in Roesbrugge, rond geneesheer-majoor van 1ste klasse Maffre, vormingschef.

2 september 1918

Opnieuw brengt Koning Albert I een bezoek aan generaal Michel. Net zoals de vorige keer wandelen zij in de namiddag samen door het dorp van Roesbrugge. Een geweldige troepenbeweging gaat daaraan vooraf, waarvan hele contingents door Roesbrugge trekken. Duidelijk zichtbaar dat het eindoffensief nadert.

Begin april tot juni 1918

Er is een zeer grote toevoer van gewonden, vooral gedurende de slag van Kemmel. Niet alleen Fransen, ook Engelse soldaten worden naar het hospitaal in de Wijngaardstraat overgebracht. Op vele dagen staan de ziekenwagens met telkens minimum vier gewonden aan te schuiven: vanaf het hospitaal, in de Haringestraat tot aan de Heybrugstraat, in de Nieuwstraat tot in de Statiestraat, tot voorbij het huis van Dr. Gheysen (nu bewoond door Eric Foulon).

1 oktober 1918

Het is ook in dit groot hospitaal dat er in de vroege morgen van 1 oktober 1918 enkele van de barakken door brand worden vernield, waarbij enkele soldaten het leven verliezen.

Vele gewonden die net op tijd uit het hospitaal kunnen vluchten, worden bij burgers opgenomen.

Miss Harriet Elisabeth Fraser is een stafverpleegster bij de Territorial Force Nursing, geboren in 1889.

Zij is in de vroege morgen van 1 oktober 1918, als operatiezuster van dienst in het veldhospitaal "Nr. 36 Casualty Clearing Station" te Roesbrugge, wanneer er een ernstige brand ontstaat. Op dat ogenblik worden soldaten in

de operatiezaal voor ernstige buik- en andere verwondingen geopereerd.

Als eerste valt de elektriciteit uit, gevolgd door het in vlammen opgaan van de houten wanden, vergezeld van een grote rookontwikkeling, (de veldhospitaal waren volledig opgetrokken in hout). De stafverpleegster Miss Harriet Fraser en de verpleegsters Miss Gertrude Carlin en Miss Gladys alsook een zekere Alice Batt White beginnen onmiddellijk de verdoofde patiënten te evacueren naar een veiliger plaats. Nadien keren ze onmiddellijk terug naar de brandende barakken om er nog vele andere patiënten te redden. Gedurende hun reddingsactie ontploffen de etherflessen en de zuurstofflessen, die de lucht vullen met rook en rondvliegende staalfragmenten.

Deze vier verpleegsters werden allen geëerd met de Albert Medal.

In 1971 werd deze Albert Medal van Miss Fraser omgezet in een George Cross.

Miss Harriet Fraser stierf op 21 juni 1980 op 91-jarige leeftijd te Guildford, Surrey - Engeland.

11 november 1918

Om 11 uur 's morgens beginnen overal de klokken te luiden en de inwoners van Roesbrugge vlaggen en feesten samen met de soldaten die hier gelegerd waren. De oorlog is voorbij. Voor Roesbrugge kan het gewone leven opnieuw beginnen. Toch blijft het tot begin december een voortdurende doortocht van legereenheden die beladen terugtrekken.

Robert Toussaint

Europese Bisol topmodule, standaard of Full Black versie. Dit zijn voorgesorteerde zonnepanelen met een **hoog rendement** en een uitstekende paneel efficiëntie. Tot **25 jaar opbrengstgarantie!**

Nederlandse Heat Pipe zonnecollectoren. Verbeterd dankzij hun grotere absorptiekern. Door het gebruik van de **vacuümbuis** technologie als perfecte isolator ook in het **tussenseizoen** ideaal om warm water te produceren.

Jochen Debaenst
Westsluisstraat 15
BE-8691 STAVELE

+32 (0) 494 48 21 74
info@ecolis.be
www.ecolis.be

in 'T ROZENHOF

PAASBUFFET Paaszondag 27 maart om 12 uur

Sprankelend aperitief met hapjes

Waaier van voorgerechtjes en soep

Warm buffet: Duo van zalm en tong in groene kruidensaus
Lamskroontje met rozemarijn en gratin
Ardeens varkenshaasje met krielaardappeltjes

Nagerechtenwandeling & koffie met versnaperingen

Voor de kinderen: aangepast kinderbuffet

Prijs: € 60 all-in - kinderen: € 20

Muzikale animatie achteraf

Nog steeds: elke vrijdag- en zondagavond kip aan 't spit!

Kijk op www.rozenhof-proven.be of Facebook

Obterrestraat 73 • 8972 Proven • Tel. 057 300 335 • reservatie gewenst • www.rozenhof-proven.be

EVENEMENTENKALENDER

ABELE

■ Brocante- en muntenbeurs

Zondag 10 april van 7 tot 12.30 uur

Op iedere tweede zondag van de maand gaat de verzamelbeurs van Poperingana Numismatica Historia door in Het Pensionaat te Abele. Iedereen die interesse heeft in oude munten, postkaarten, boeken, aardewerk en andere verzamelobjecten kan terecht op deze gezellige beurs. Gratis toegang.

■ Antiek- en pottenmarkt

Zondag 10 april van 7 tot 12.30 uur

Samen met de ruilbeurs wordt er in april op de binnenkoer van Het Pensionaat ook een antiekmarkt georganiseerd. Gratis toegang.

■ Kaas- en wijnavond

Zaterdag 16 april vanaf 18 uur

Op zaterdag 16 april 2016 vanaf 18 uur organiseert vzw 't Pensionaat voor de 12de keer hun kaas- en wijnavond in Het Pensionaat, Abeleplein 8A te Abele.

Het kaasbuffet bestaat uit een uitgelezen assortiment van 20 heerlijke kazen o.m. van kaasmakerij Belgomilk en 10 soorten ovenverse broodjes. Een vers slaatje en wat fruit maken dit buffet compleet.

Niet alleen een lekker glaasje wijn, maar eveneens de fel bejubelde en gesmaakte bieren van Brouwerij Sint-Bernardus vergezellen al dit lekkers. Uiteraard zijn alle gewone consumpties en frisdranken ook te verkrijgen.

Een kaart kost € 14, drank niet inbegrepen. Vooraf reserveren is noodzakelijk en kan via telefoon 057 33 22 08 bij Luc Deprez en Annick Clabau of via vzw.pensionaat@skynet.be.

BEVEREN A.D. IJZER

■ 1ste Paasmarkt

Zaterdag 26 maart vanaf 13 uur

Diverse standjes van lokale verenigingen en aanverwanten met drank en eetgelegenheid.

Info voor standhouders: standen vooraf te reserveren via info@vamilec.be of +32 (0)477 39 73 51 (liefst na 19 u.) Plaatsen beperkt !!! Prijs voor standplaats € 20 (kosten stroomvoorziening, sanitair, ...)

Standen kunnen worden geplaatst vanaf 11 uur. De markt zelf start officieel om 13 uur i.s.m. de Koninklijke Schuttersgilde St.-Joris Roesbrugge.

KROMBEKE

■ Tuinhier Krombeke

Vrijdag 8 april om 20 uur

'Alle aspecten rondom het kweken van kippen (ecologisch)' door Johan Deblaere in de kantine van de Hondenschool "Te Lande", Bankelindeweg 39 te Krombeke.

POPERINGE

■ Zwerfvuillactie

Zaterdag 19 maart 2016

De stad organiseert samen met IVVO een 'opruimdag' in Poperinge. Ze roept alle verenigingen op om de handen in elkaar te slaan en het zwerfvuil uit het straatbeeld te helpen verwijderen. Zwerfvuil achterlaten getuigt van een gebrek aan respect voor natuur en medemens. Het verstoort het landschap, beschadigt het milieu en kan leiden tot gevaarlijke situaties. Spelende kinderen kunnen zich verwonden aan zwerfvuil en ook dieren en fietsers kunnen de nare gevolgen ervan ondervinden. Verenigingen die deelnemen aan de 'opruimdag', krijgen het nodige materiaal ter beschikking (restafvalzakken, pmd-zakken en handschoenen) om een afgesproken deel van het buitengebied van Poperinge op te ruimen.

Natuurpunt Poperinge-Vleteren wil ook deelnemen aan deze opruimdag. We verzamelen om 9 uur aan de nieuwe parking nabij de Sixtusboscomplexen (hoek: Leeuwrikstraat - Canadaweg), Poperinge. Einde voorzien om 12 uur. Kledij en schoeisel aanpassen aan de weersomstandigheden, laarzen kunnen nuttig zijn. Ook hier zullen vele handen licht werk maken! Info Guido Quaghebeur 057 33 79 78 - www.natuurpunt-poperinge-vleteren.be.

■ Rode Kruisafdeling Poperinge

Stickerverkoop

Van 28 april tot 12 mei

Van donderdag 28 april tot donderdag 12 mei zullen de Rode Kruisvrijwilligers opnieuw de Rodekruisklevers te koop aanbieden. De opbrengst gaat ook dit jaar integraal naar de werking van de plaatselijke afdeling, in het bijzonder voor de aankoop van nieuwe werkpakken. Deze worden eerstdaags geleverd.

Het personage dat de felbegeerde sticker zal sieren is de Vlaamse stripheld bij uitstek: de Rode Ridder. Deze onbaatzuchtige redder in nood is de hoofdrolspeler in menig kinder- en volwassenfantasie.

Ook als je een klever van de afdeling Poperinge koopt kan je nog extra deelnemen aan een wedstrijd. Al wie op donderdag 28, vrijdag 29 april of zaterdag 30 april de Rode Ridder kan spotten en een selfie met hem maakt en dit op onze facebookpagina plaatst, kan het nieuwe Rode Ridderalbum winnen. Er zijn 10 exemplaren te verloten!

PROVEN

■ Swing is the Thing

Zaterdag 9 april om 19.30 uur

Het nieuwste project van K.H. De Volksvreugd Proven heet 'Swing is the Thing'. De titel liegt er niet om: dirigent Pieter Meersseman neemt je mee op een retroreis naar de jazz- en bigbandmuziek uit de jaren '40 tot '60. Arrangementen van Glenn Miller en Benny Goodman uitgevoerd door het harmonieorkest in bigbandopstelling én aangevuld met zangeres Janne Blommaert, saxofonist Bjorn Verschoore en het jazzcombo The Pebble Head Jam maken van deze avond een hemelse ervaring.

Na het succes van het filmconcert 'And the Oscar goes to...' strijkt de Volksvreugdorganisatie opnieuw neer in zaal OLVI in de Boeschepestraat te Poperinge. Deze ruime zaal wordt voor één avond een ware jazztempel waar de swingende arrangementen de nostalgie tot leven brengen. De 'oorverblindende' zang van Janne Blommaert, het virtuoze saxspel van Bjorn Verschoore en de jarenlange ervaring van The Pebble Head Jam van eigen bodem garanderen een ultiem luistergenot. Blijven zitten wordt een ware uitdaging voor alle aanwezigen.

'Swing is the Thing' vindt plaats op zaterdag 9 april in zaal OLVI, Boeschepestraat te Poperinge. De deuren gaan open om 19.30 uur, het concert start om 20 uur.

Toegangskarten zijn bij alle muzikanten en bestuursleden te koop aan € 10, een ticket aan de deur kost je € 12.

info@volksvreugd.be - www.volksvreugd.be.

Voor al uw festiviteiten:
affiches, flyers en toegangskarten

Drukkerij SCHOONAERT

EVENEMENTENKALENDER

■ 3de Kastanjebarbecue Zondag 24 april vanaf 12 uur

Vrije Basisschool De Kastanje Proven nodigt je uit op de derde Kastanjebarbecue. Op zondag 24 april wordt een ruim assortiment van vleessoorten op de rooster bereid en ook de keuze aan verse groenten is uitgebreid. Naast een volwaardig menu à volonté voor volwassenen voor de prijs van € 16, kunnen kinderen kiezen voor een kindermenu à € 9 of een broodje met een worst voor € 3.

Uiteraard is er tijd en plaats voor een gezellig samenzijn bij een goed gevulde bar. De opbrengst van deze derde Kastanjebarbecue komt ten goede aan alle leerlingen.

Alle Kastanjesympathisanten worden verwelkomd op zondag 24 april vanaf 12 uur in OC De Croone te Proven. Reserveren vóór 19 april is noodzakelijk! Telefonisch (057 30 05 33) of via mail: annabel.vanlerberghe@kbrp.be.

ROESBRUGGE

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Activiteiten:

- Vrijdag 18 maart: Lentefeest
- Dinsdag 22 maart om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis
- Vrijdag 25 maart: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Vrijdag 1 april om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer
- Donderdag 7 april om 14.00 u.: Crea
- Vrijdag 8 april: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Vrijdag 15 april om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in OC Karel de Blauwer

- Dinsdag 19 april: Paasfeest in Kristen Volkshuis
- Vrijdag 22 april: Petanque in OC Karel de Blauwer. Inschrijven: 13.30 - 13.50 u.
- Dinsdag 26 april om 14.00 u.: Kaarting & gezelschapsspelen in Kristen Volkshuis
- Donderdag 28 april: Dagreis naar Desvres en Neuville sous Montreuil

■ OKRA Roesbrugge-Haringe Lentefeest

Vrijdag 18 maart om 14 uur

Het jaarlijks lentefeest met koffietafel en optreden vindt plaats op vrijdag 18 maart om 14 uur in het Kristen Volkshuis! Muzikale ambiance, daarna koffie en koffiekoeken en tombola (met toegangskaart). Deelnameprijs: € 5 per persoon. Inschrijven vóór 12 maart bij de wijkverantwoordelijken of bij Eliane of bij Patrick Gunst in Kristen Volkshuis.

■ CM Ziekenzorg Roesbrugge-Haringe De zeven hoofdzonden Donderdag 17 maart om 14 uur

Op donderdag 17 maart om 14 uur organiseert CM-Ziekenzorg Roesbrugge-Haringe i.s.m. Okra Roesbrugge-Haringe een ludieke voordracht in het Kristen Volkshuis bij P. Gunst met als thema "De 7 hoofdzonden".

Op speelse wijze steken we de draak met de 7 hoofdzonden van de doorsnee West-Vlaming. Het gaat onder meer over jaloezie, hoogmoed, gierigheid, hebzucht, ...

Veel verklappen we niet, we beloven enkel dat het herkenbaar en humoristisch zal worden. Een goeie teuge gezonde leute!! De beste vitamine na de natte en donkere winter.

Toegang: € 3, één gewone drank inbegrepen.

■ Krekels @ the movie Zondag 20 maart om 14.30 uur

Een mooie film bekijken, rustig, op het gemak is altijd heel leuk!

Daarom organiseren wij ons schoolfeest: Krekels @ the movie.

Wij stellen alle soorten films aan jullie voor. Welke deze zullen zijn, kunnen wij nog niet verklappen. Het wordt een grote verrassing voor iedereen. Natuurlijk zijn er ook knabbels en drankjes erbij! Daarom willen wij jullie met z'n allen van harte uitnodigen op deze fantastische filmnamiddag op zondagnamiddag 20 maart om 14.30 uur in het OC Karel de Blauwer!

Onze acteurs en actrices zullen het beste van zichzelf geven!

Wij verwachten jullie en leggen alvast de rode loper voor jullie klaar!

Directie Geert Six en alle leerkrachten en leerlingen van VBS De Krelke te Roesbrugge.

■ Gezinsbond Vertel/goochelshow en paaseierenraap Zaterdag 26 maart van 14 tot 16 uur

De mensen van Oscarcrew komen langs met hun vertel- en goochelshow. Ze nemen ons mee in de wereld van de piratentweeling Seppe en Steppe, met een zwarte kraai en een meester in een groot en duister kasteel. Kom het met je eigen ogen bekijken in O.C. Karel De Blauwer te Roesbrugge. En nadien komt de Paashaas langs. Dit is een voorstelling voor kinderen van 5 tot 10 jaar.

Prijs: € 4 voor leden Gezinsbond en € 5 voor niet-leden. Gezinstarief € 10 voor de show, paaseitjes en een drankje.

Inschrijven tegen woensdag 23 maart bij Stefa-

't Zeugekot

Een belevenis op het platteland

Bezoek- en zorgboerderij
Feestzaal te huur
Vakantiewoning
Hoeveslagerij
Workshops

Sint-Omaarsstraat 4
8691 Beveren aan de IJzer
0478 37 64 36
www.zeugekot.be

De Suikeruiltjes

Webwinkel voor doopsuiker en attenties.

Een geboorte is uniek zo ook uw doopsuiker, daarbij helpen wij u graag bij het verzorgen van uw doopsuiker. Volledig of gedeeltelijk afgewerkt maar ook zelfvullers kunnen bij ons terecht.

057 36 67 68 - 0472 56 43 09

www.desuikeruiltjes.com
info@desuikeruiltjes.be

DEVER FREDERIK

metaal-, aluminium- en
inoxconstructies

0477/85.01.39

fax 057/36.73.37

dever_frederik@hotmail.com
Apolloniaqreef 4, 8978 Watou

nie Plovie, Virginie Gaveele of Sofie Maes (057 36 38 41 - stefanie@plovie.net - vgaveele@hotmail.com - maes_sofie@hotmail.com)

■ **Femra Roesbrugge-Haringe**
Heerlijke gerechten met supergranen
Woensdag 6 april om 19.30 uur

Quinoa, spelt, boekweit, haver, gerst, gierst.... Deze smakelijke granen maken nauwelijks deel uit van ons eetpatroon, terwijl ze heel veel goede eigenschappen bezitten. Tijd om ze beter te leren kennen en te bereiden! In deze demonstratie krijg je info over verschillende granen: hoe herken je ze, wat is hun voedingswaarde en hoe verwerk je ze.

Demonstratie gegeven door onze gekende kok Serge Koether in OC Karel de Blauwer te Roesbrugge op woensdag 6 april om 19.30 uur.

Inschrijven tegen 30 maart bij Lieve Pyfferoen (0474 21 58 22) of bij Annie Porreye (0488 40 16 54 - annieporreye@gmail.com).

Prijs te betalen de avond zelf, met een meerprijs voor de niet-leden.

Femra zal zorgen voor bord en bestek.

■ **KVLV Roesbrugge-Haringe**
Kookdemo: 'Snel en simpel'
Donderdag 14 april om 19 uur

Op donderdag 14 april om 19 u uur kookdemo 'Snel en simpel', met Ria Colaert, in OC Karel De Blauwer te Roesbrugge.

■ **Femra Roesbrugge-Haringe**
Cinema Koksijde
Maandag 18 april om 20 uur

Na enkele jaren erover gesproken te hebben, staat de filmavond eindelijk in ons jaarprogramma!

Femra Roesbrugge-Haringe koos ervoor om

naar de Cinema Koksijde te gaan.

Welke film we gaan bekijken staat nog niet vast, de voorkeur gaat uit naar 'Achter de wolken' met Chris Lomme en Jo De Meyere.

We vertrekken aan het OC Karel de Blauwer te Roesbrugge om 19 uur.

Inschrijven tegen 16 april bij monique.neut@telenet.be - 057 30 15 13 - 0486 10 25 79 of noellagruwez@hotmail.com - 057 30 10 54 - 0477 25 83 02.

Prijs: leden € 8 - niet-leden € 12. Vervoer heen en terug en filmticket zijn in de prijs inbegrepen.

■ **Gezinsbond**
Eigen-kweekkookles
Dinsdag 20 april om 19.30 uur

Op zoek naar een lekker, simpel gerecht? Kook je graag seizoensgebonden met eigen-kweekgroenten? Dan kunnen jullie bij onze Gezinsbond terecht. We geven een verrassende en eigenzinnige kookles. In verschillende groepjes worden gerechtjes uitgewerkt en begeleid door Koen Heughebaert.

Afspraak op dinsdag 26 april om 19.30 uur stipt in O.C. Karel de Blauwer. Bord en bestek meebrengen

Inschrijven tegen 20 april bij de bestuursleden Gezinsbond of op plovie.stefanie@telenet.be of 057 30 05 94.

WATOU

■ **Gezellig tafelen onder vrienden!**
Zaterdag 16 en zondag 17 april

Op zaterdag 16 en zondag 17 april pakt het Verbroederingscomité "De Vrienden van Mézières" opnieuw uit met het jaarlijks hespenfestijn. Deze culinaire happening gaat door in Buurthuis De Bollaard, Winnezelestraat te Watou. Op zaterdag is de bar open vanaf 18 uur en het buffet van 19.30 tot 21.30 uur. Op zondagmiddag is de bar open vanaf 11.30 uur en het buffet van 12.30 tot 14.30 uur. Op het menu staat warme beenhesp met een groentenassortiment en de klassieke lekkere gebakken patatjes voor de democratische prijs van € 14 (kinderen € 7). Eveneens is er de gezellige apero-bar met onder andere de stoere Picon Maison en de heerlijk sprankelende crémant. Dit evenement is ten voordele van het verbroederingscomité Watou - Mézières-en-Brenne. Reserveer via de bestuursleden (057 38 80 15 - johan.decaesteker@telenet.be).

TE KOOP

Zonnebank met lichaamskoeler

2 jaar oud, zo goed als nieuw moet weg wegens plaatsgebrek

Nieuwwaarde: € 2200

Vraagprijs: € 1600

Tel. 0477 77 53 80 of 0484 76 11 61

COIFFURE
NANCY

DAMES • HEREN
KINDEREN

ZONNEBANK
10 + 1 GRATIS

OPEN VAN
DINSDAG T.E.M. ZATERDAG
ST. JAN-TER-BIEZEN 6
WATOU • 057 21 49 47

Boomonderhoud
Bottelier Joris

Snoeien & vellen van bomen
Onderhoud & opruiming van bos
Verhakselen van bomen en takken
Bouwklaar maken van terreinen

Specialiteit :
Uitfrezin van boomwortels

Oude Provenstraat 53 - 8978 Watou
057 36 67 68 - 0473 94 51 54
www.boomonderhoud-bottelier.be

AANPASSEN EN HERSTELLEN
VAN KLEDIJ

Ilse Warmoes
Dodemanstraat 2
8978 Abele-Watou
Tel. 057 38 82 75
Gsm 0475 46 57 96
ilse.warmoes@telenet.be

Huwelijk & Geboorte

Een greep uit onze collecties !
Reserveer ze en maak thuis rustig uw keuze.

Zelf een ideetje ? Creatie met foto's ?
Wij werken het graag voor u uit !!!

Nog meer ideeën op www.drukkerijschoonaert.be

drukkerij SCHOONAERT

Bergenstraat 1 - 8972 Roesbrugge - 057 30 03 79 - info@drukkerijschoonaert.be - www.drukkerijschoonaert.be

SPAANSE GRIEP

Op 14 november 1918 overleed Gery Wullus te Roesbrugge ten gevolge van de Spaanse griep. Hij was pas 15 jaar. Gery was de broer van Gentil, Marcel, Godelieve en Maurice Wullus. Hij woonde bij zijn ouders, Hector en Leontine Wullus-Sweertvaegher in de Krombkestraat (nu Waaienburgseweg). Zijn vader was boomzager van beroep, dat hij uitoefende bij zijn woonhuis. Heeft er iemand nog weet van overlijdens in zijn familie, ten gevolge van de Spaanse griep ? (guido.schoonaert@gmail.com - 057 30 15 57)

OORLOGSBOEKEN BESTEMMING FRONT

De verrassende rol van de Belgische spoorwegen tijdens WO I

Het Belgische leger is van bij het prille begin erg betrokken bij de ontwikkeling van het spoorwegennetwerk; militairen maken ook snel gebruik van spoorvervoer voor grootschalige troepenverplaatsingen. Maar hoe verloopt de samenwerking tussen de spoorwegen en het leger? En wat als ook andere legers onze spoorwegen gaan gebruiken?

Dit boek zet een stukje onbeschreven verleden van de Belgische spoorwegen uitgebreid voor het voetlicht, van de ontwikkeling in de 19de eeuw tot de Grote Oorlog en de wederopbouw in de jaren 1920. Naast vele historische foto's, archiefstukken en oude kaarten worden ook hedendaagse foto's getoond van plaatsen die de geschiedenis van het Belgische spoor tijdens de Eerste Wereldoorlog gekleurd hebben.

Auteurs: Paul Van Heesvelde
Michelangelo van Meerten
Paul PASTIELS
Bart van der Hertten

Uitgever: Uitgeverij Lannoo
Formaat: 22 cm x 28 cm
Aantal pagina's: 146
Afwerking: Gebonden
Prijs: € 24,99
ISBN 9789401412698

gezichtsverzorging | lichaamsverzorging
medische pedicure | manicure
epilaties | massages | maquillage | gelnagels
ZONNEBANK | OOK VERZORGING AAN HUIS

is verhuisd naar Douvieweg 85, 8978 Watou!

NIEUWE ANTI-AGE GEZICHTSVERZORGING!
Een **liftende** anti-age verzorging met een botox look a like massage!

De nieuwe tinten lente- en zomermake-up zijn binnen.

Ik heet jullie allen van harte welkom op mijn nieuw adres!

INSTITUT
ESTHETIEM
LIFT & REPAIR

MAK DEU BEZINNE MET DESE SERIE!
TALLENDE EN DREINERENDE WERKZAME
LIFTING REAGENS!

DEE WERKZAME 22.000 MW L. EN 1000 LIPIDEN
VERBETTEREN DE DEUKEN EN VERSTREKEN DE
STRIJKEN VAN PORENEN, ALLENDE EN
EN VERHOOGENDE OXYGENATIE!

Lieve Lagache | Douvieweg 85 | 8978 WATOU | 0474 665 886 | www.misento.be

PETRAVER NV

Petroleumproducten Andy Vermeersch

Blekerijweg 35 - 8972 PROVEN - Tel. 057 30 04 13 - Fax 057 30 14 13 - info@petraver.be - www.petraver.be

☆ Gasolie (-20°, extra, ultra)	☆ 2 takt benzine	☆ Selfcarwash	☆ Butaan- & propaangas
☆ Diesel -20°	☆ Tankstation	☆ Stofzuiger	☆ Brandhout
☆ Petroleum	☆ Bancontact	☆ Dubbelwandige mazouttanks	☆ Houtskool
☆ Loodvrij 95	☆ Oliën		☆ Steenkool
☆ Loodvrij 98	☆ Smeermiddelen		☆ PELLET DRIVE-IN

**Boek nu reeds uw springkasteel
reserveer voor
al uw feesten voor 2016**

Wij zijn open
op woensdag, zaterdag en zondag telkens van 13.00 tot 18.30 u.
en elke vakantiedag, brug- en feestdag van 13.00 tot 18.30 u.

Europalaan 5 - 8970 Poperinge
057 33 89 44 - www.hopsie pops.be

OKRA ROESBRUGGE-HARINGE UITSLAGEN FEBRUARI 2016

KAARTING - 19 FEBRUARI

OC Karel de Blauwer - 20 deelnemers

wonnen 3 partijen:

Vandermarliere Ignace (363 pt.), Demuyck Eugène (195 pt.), Vereype Gratiene (323 pt.)

wonnen 0 partijen:

Bogaert Maria (153 pt.)

Klassement:

1. Vandermarliere Ignace	5 part./608 pt.
2. Demuyck Eugène	5 part./473 pt.
3. Vereype Gratiene	4 part./512 pt.
4. Butaye Nadine	4 part./423 pt.
5. Anthéunis Cecile	4 part./383 pt.

GEZELCHAPSSPELEN

Decaesteker Maria (12 pt.), Timperman Lucienne (11 pt.), Vercoutter Marie-Thérèse (9 pt.), Boury Alice (8 pt.)

Klassement:

1. Timperman Lucienne	20 pt.
2. Decaesteker Maria	19 pt.
3. Vercoutter Marie-Thérèse	18 pt.
4. Boury Alice	8 pt.

KAARTING - 23 FEBRUARI

Kristen Volkshuis - 28 deelnemers

wonnen 3 partijen:

Vandermarliere Ignace (328 pt.), Vanhoucke Willy (307 pt.), Depypere Anna (216 pt.)

wonnen 0 partijen:

Van Acker Jozef (229 pt.), Ceenaeme Maria (207 pt.), Louagie Maria (189 pt.)

Klassement:

1. Vanhoucke Willy	6 part./555 pt.
2. Demuyck Eugène	5 part./583 pt.
3. Depypere Anna	5 part./440 pt.
4. Vandermarliere Ignace	4 part./541 pt.
5. Vereype Gratiene	4 part./473 pt.

GEZELCHAPSSPELEN

Vercoutter Marie-Thérèse (11 pt.), Boury Alice (11 pt.), Decaesteker Maria (11 pt.), Timperman Lucienne (7 pt.)

Klassement:

1. Decaesteker Maria	23 pt.
2. Boury Alice	23 pt.
3. Vercoutter Marie-Thérèse	18 pt.
4. Timperman Lucienne	16 pt.

PETANQUE - 26 FEBRUARI

Uitslag en klassement na 12 partijen

36 deelnemers

Wonnen 3 partijen: Benauwt Roger, Demuyck Eugène, Rouseré Christiane en Pastoor Van Acker.

Klassement:

1. Soetaert Frans	10 part./149 pt.
2. Benauwt Roger	9 part./143 pt.
3. Neyrinck Aimé	9 part./133 pt.
4. Decaesteker Wilfried	9 part./129 pt.
5. Van Acker Jozef	8 part./144 pt.
6. Huyghe Geert	8 part./135 pt.
7. Demuyck Eugène	8 part./134 pt.
8. Neudt Willy	8 part./122 pt.
9. Delanote Gery	8 part./118 pt.
10. Bossaert Raf	7 part./137 pt.

Prof. O. Rubbrechtstraat 32 - ROESBRUGGE
Tel. 057 30 03 59 - www.garagecappoen.be

Nieuwe en tweedehandse auto's
Alle carrosseriewerken • schilderen
Depannagediensten
VANAF NU: Aircoservice
Laat uw airco tijdig controleren!

KORTING STOCKWAGENS

BMW 116 d

Brieven, omslagen, facturen,
bestelbons, BTW-formulieren, ...

Drukkerij SCHOONAERT

MANNELIJKE ACTEURS GEZOCHT !

Opnieuw gaat Toneel Watou Westhoek de uitdaging aan om via improvisaties en dus met veel inbreng van de spelers een theatervoorstelling te maken. Hiervoor wil de groep zich verrijken met nieuwe mensen uit de regio. Net zoals twee jaar geleden het succesvolle 'Meisjoengens en knechtebrakken' gecreëerd werd, gaan we met regisseur Mieke Ronsmans aan de slag om eind november 2016 op de planken te staan. Deze keer wordt het een zoektocht naar enkel mannelijke acteurs wat uiteraard een totaal andere, boeiende dimensie aan het proces én het eindresultaat zal geven. Interesse?

Auditie: donderdag 14 april om 19.30 uur
Inschrijven: toneelwatouwesthoek@gmail.com.
Meer info bij inschrijving.

Je haalt er meer uit bij Aviko

Aviko produceert een assortiment hoogwaardige aardappelspecialiteiten waaronder een breed assortiment aan frieten, diepvriespurees en gratins.

Voor onze vestiging te Proven - Poperinge zoeken wij een m/v:

- Ploegleider weekend
- Medewerkers technische dienst 2-ploegen/nacht
- Preventieadviseur niv.2

Interesse in een van deze functies?

Verstuur dan snel je cv en motivatiebrief naar evelyn.tyteca@aviko.com

Meer info?

WWW.WERKENBIJAVIKO.BE

Wèt je gy oe da wyder dat zegn?

Nie bie gebrek an e gewilligen drukker moa bie tekort an plekke hen me d' antwoerden - enfin één vooërbeeld doavan - búten dit koadertje moeëten zetten. Spietig enoeg kunnen me nie mééer gin schooëne antwoerden publiceren en bluufft er ezo vele toptalent oender 'n radar? Vreeë joamer vaneigens!

Wuk dan julder zinniges opeleverd hen?

20 p.: Denecker St. en Keirsebilck H.

19 p.: Dewaele A.

17 p.: Becuwe C., Becuwe M. en Verbaere O.

15 p.: Igodt L., Vandenbosch R., Goudezeune M. en Steverlync M.

Klientk gliëk, moar is nie gliëk!

Doe gie e ki 't verschil uuteëen!

A.N. Westhoeks

1a. schoffelen =	1b. schoffelen =
2a. botten (zn) =	2b. botten (zn) =
3a. boffen =	3b. boffen =
4a. schoepen =	4b. schoepen =
5a. klem =	5b. klem =
6a. tas =	6b. tas =
7a. schrik =	7b. schrik =
8a. katrol =	8b. katrol =
9a. klap =	9b. klap =
10a. keper =	10b. keper =
11a. rats =	11b. rats =
12a. bok =	12b. bok =
13a. kol =	13b. kol =
14a. boet =	14b. boet =
15a. schoof =	15b. schoof =
16a. bul =	16b. bul =
17a. stoet =	17b. stoet =
18a. mieters =	18b. mieters =
19a. fraai =	19b. froai =
20a. vroed =	20b. vroed =

VB snel: a. vlug b. mooi, liefallig

Zwicht je van hoaste

en oek van spoëd:

hoe meeër da je joen hoast

hoe miender da je doeët!

Wim Sohier

Angoande 'n diealektkwies van d' lezerbode

Me kunnen nie van iedreeën die meidoet an 'n diealektkwies de geslepen peireltjes uut de lats' inzendieng in de vitrine zetten, moa de dieë hieëroender pienkelen ogliëk biezoender schooëne.

Wuk wos d' opgoave?

"Makt e schooën en verduudlikkend zinnige mi..."

1. reuzelen - Die terve die meeër of nooëdig most edoschen zien, begoste stief te reuzelen omdat er dien dag stief vele wiend wos. Ol dat schooën groan op de groend, da wos schoalik voe d' opbriengste, en doadeure lieëp 'n boer moa teutelik roend en wos 'n hoast nie spreeklik.

2. boetsteken - Eeëst e viertje moaken en o 't begunt té warme kommen, toen zeeëre boetsteken en moaken dan ze weg zien. Joans, die schobbejakken van 't ende de stroate zien doa kraks in.

3. leugeren - E wilde ze Ladatje in gank steken, moa deur 't greinzende vrieëswere leugerde de batterieë en moste Kamiel Vandeweghe 'n Toerieng opbellen voe ze kariot in roete te kriegene.

4. kaliënen - 'k Zagen hoeë da me kleeëndochtertje e bitje gienk goan fleëëmen en kaliënen bie meemee voer ezo toch an e krèemeglas te roaken oek ol hadde ze neur tallooëre nie schooën' uuteten.

5. boensteren - Op roete noar huus mi e fermen soavel op hadde Mielten die kosjchieësteëen nie ezieën die e bitje uutstak. En hoaperde d' er nateurlik an en boensterde zo hard mi ze kop tegen de bordeure van 'n trottoër dat 'n ol de sterren zag van heeël 't fierment.

6. zichten - Marielowieze is ol vuvendertig epasseërd, moa z' hed ol die joaren zodoanig ezicht en etrieëëerd da ze nu buten de joaren en de smete rakt en over goa bluve voe zoad.

7. kottieren - Pakt e ki d' hulle of nimt 'n hoak en kottiert e k ferme in de stove, aarns goa ze nog dooëd goan mi de kolen in neur mule.

8. fikkelen - Wuk e kroamer hed er dat hieër efikkeld? Je moet e ki kieken: 't koper van d' illetriekedroan legt blooët. Je zoedt er moeëten an kommen, je kriegt 220 volt deur je rebbekasse.

9. muken - Die stoppelstieër doe nie aanrs of heeële doagen muken. Ossan lopt 'n roend mi e aanzichte lik en ooërebeeëste en zegt gin gebenedied wooërd. 't Is me dat e binnebeeër!

10. snikkelen - 'k Vroegen moa 5 euro voe die schooëne soepetriene en ze begosten toen nog te snikkelen op 'n pries. "O 5 euro te vele is voe zuk e sjchooën stik, lat het toen moa stoan", hen 'k toen ezeid in e vroede koleire.

11. krevietelen - Jef hadde ze dak isoleeërd mi glaswulle, en dat krevietelde mééer of e bitje de reste van 'n dag, e moste nie aarns doeën of in z'n hoar scharтелен van de jukste.

12. pulken - Stopt mi pulken an dat reuvige. O 't d' foef is begunt da woendige were te bloeën.

13. reunen - Die hoage wos e dooërn in d' ogen van me gebeur en doarom hen 'k ezeid tegen me vromens: "t Noaste wienter goan 'k die hoage (uut)reunen. 't Goa vele kloarder zien in nuzen keuken en Kamiel goat oek kontent zien dat ze weg is en goa nie mi heeële doagen roendlopen mi e lank aanzichte."

14. veuzen - De pompieërs woaren nog moa mi ruze weg of 'n kaphoop begoste were te roken en te veuzen. 't Wos te vreeëzen dat 'n were in brande gieng schieëten.

15. krasselen - "Hoe is 't ossan mi Juliën?" "Nie te goeëd. En is oek gin drie maal zeven nie meeë en krasselt ol e heeëlen tied mi ze gezoendhied. Joan, e goat achteruut."

16. muten - Moa je moet e ki kieken noa die zetel!! 't Is ol hoendhoar dan 'k zieën. Die vulen hoend muut nog nie moatig. Moe Manse zieën dat 'n in neuren schooënen 'n divang eleid hed, 't goa were luden, moa nie voe de messe!

17. flikken - Wuk zeg je? E droadje los van 'n verlengkoabel van j'n illetrieke gasmasjchine? No problem! Jef goat dat hieër e ki dierekt flikken si mi e klute flege en je goa gie in je peloeëze were kunnen busse geven dat e frang is.

18. tollen - Vor da je die sukerbooënen plant, goa je dat laptje land e ki goeëd moeëten tollen, want d' eirde legt belange nog nie effen en fien enoeg.

19. ruteren - Achter dan ze d' erreweten opevorkt en eruterd hadden, zagen die mannen d' ruut lik gasten die 't zwiens gat ekust hadden. Je ku goan peizen: ferme zweeëten en toen ol dat roendvlieëgend stof.

20. lutsebalieëren - Ol lutsebalieëren kwamen z' op nunder duusd gemakken noar huus van 't schole. Ze woaren in 't heeële nie epresseërd, want nulderen buleting hoeng nie scheeëf van de zwoare siefers!

Westhoeker, klapt je Westhoeks!

En zjeneeërt je doaë nie vooëren,

koentroarie, ziet er preus mei!

ZOEKERTJE

P. Jozef Van Acker leende het boek "De geschiedenis van Proven" uit.

Kan iemand hem zeggen waar dat boek nu is? Na ongeveer 2 jaar zal het nu waarschijnlijk wel uitgelezen zijn.

Dank bij voorbaat.

Van bij ons De Lovie

It's ... lovely, the Lovie, isn't it? Of course! Zeker als je weet dat de Britten met 'the Lovie' 'de geliefde' bedoelen! De Engelsen? Wat hebben of hadden die met onze Lovie te maken? Veel! Van mei 1915 tot november 1918 deed De Lovie dienst als Brits legerhoofdkwartier.

Zij bouwden toch de Lovie niet? Nee. Het kasteel kwam er in 1856 als zomerverblijf voor Marie Josephine Beatrix Cornelie Van Renynghe de Voxxrie en haar zoon Jules van Merris, zo ook het Engelse landschapspark met zijn vergezichten vanuit het kasteel, zijn merkwaardige bomen en zijn waterpartijen met eilandjes, bosjes en hagen.

Zuidelijk van het kasteel rest nog een deel van de "rode dreef", oorspronkelijk een 2 kilometer lange laan met aan weerszijden roodbruine beuken.

Noordelijk en oostelijk ligt een grote vijver met bruggetje waarvan de uitgegraven aarde in de zuidoostelijke uithoek van het domein opgehoopt werd tot een kleine verhevenheid, de zogenaamde 'Drogenbroodberg' met daarop een klein prieeltje. De dorpsbewoners noemden die hoogte "Drogenbroodberg", omdat wie eraan meewerkte dagelijks één brood kreeg als betaling in natura.

Ten zuiden, nabij de vijver, stond ooit een conciërgerie, nu vervangen door een nieuwbouw. Ten noorden heb je ook het voormalige klooster, de kapel en een kleiner kapelletje. Voorts, her en der verspreid over het park, allerlei nieuwbouw ten dienste van het huidige complex.

Na de dood van Jules van Merris, in 1899, kende het domein verscheidene eigenaars, tot V.Z.W. Beheerraad het in 1929 ombouwde tot sanatorium. Maar sinds 1960 fungeert De Lovie, onder de naam "Ons eigen dorp", als Medico-Pedagogisch Instituut voor geestelijk zwakker begaafden, met filialen in Diksmuide, Ieper, Lo en Wervik.

Wim Sohier

!!! BELANGRIJK !!!

De volgende IJzerbode verschijnt op woensdag 14 april 2016.

**Artikels en publiciteit
binnenbrengen ten laatste op
maandag 5 april 2016.**

BOUWERKEN

MARIO VANDEWIELE BVBA

T 0475 68 50 59

GESPECIALISEERD IN:

- WONINGBOUW ■ VERBOUWINGEN
- PROFESSIONEEL AANBRENGEN
- VAN ISOLATIE ■ RUIME ERVARING MET
- LAGE ENERGIEWONINGEN ■ OPRITTEN EN
- TERRASSEN ■ VLOEREN- EN WANDTEGELS
- KLEINSCHALIGE AFVALWATERZUIVERING

MARIO VANDEWIELE BVBA
ROESBRUGGESTRAAT 62
8691 BEVEREN-AAN-DE-IJZER

INFO@BOUWERKENVANDEWIELE.BE
WWW.BOUWERKENVANDEWIELE.BE

In het hartje van Vleteren vindt u

Resto Basil

Kom gezellig eten met de familie terwijl de kinderen spelen op het speelplein, springkasteel, binnenspeelhoek, go-carts, tractors,... Er zijn ook dieren zoals ezels, pony's, kippen,... Resto Basil ligt in een oase van rust, vlakbij de bekende Sint-Sixtusabdij en een uitgebreid fietsennetwerk.

MENU APRIL

Cava met wachtbordje
Canneloni van zalm en gerookte zalm
Glaasje vruchtensorbet
Franse nestduif
met erwtjes en nieuwe patatjes
Mascarpone met speculoos en lauwe peer
Koffie met versnaperingen

€ 45,00 p.p.

Geldig van 1 april t.e.m. 1 mei

MENU MEI

Cava met wachtbordje
Zalmfilet met een zalf van knolselder
en garnalensaus
Glaasje vruchtensorbet
Fantasie van kalkoen, Gandaham,
lente-ui, démi glacesaus
Vanille-ijs met aardbeien
Koffie met versnaperingen

€ 45,00 p.p.

Geldig van 5 mei t.e.m. 5 juni

Iedere vrijdag ribbetjes à volonté !

Paasmaandag 28 maart open vanaf 12 uur - Verlof van 8 t.e.m. 23 juni 2016

Kruisstraat 2 - 8640 Westvleteren - 057 40 02 77 - info@restobasil.be - www.restobasil.be -

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt
in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.

Interessante prijzen.
Inlichtingen: 057 30 03 79

!!! ONLINE !!!

Lees voortaan De IJzerbode ook online op onze website!

www.drukkerijschoonaert.be

ACTIVITEITEN EN VERMAKELIJKHEDEN

ROESBRUGGE

Kaartingen

- OC Karel de Blauwer
vrijdag 18 maart
puntenkaarting "OKRA"
- OC Karel de Blauwer
vrijdag 15 april
puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
dinsdag 22 maart
puntenkaarting "OKRA"
- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
dinsdag 26 april
puntenkaarting "OKRA"

Crea

- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
donderdag 7 april

Vogelpik

- Kristen Volkshuis bij P. Gunst
zaterdag 9 april
smijting voor de leden

BEVEREN-IJZER

• Vrije kaartavond

Praatcafé 't Geheim Spoor
donderdag 17 maart
donderdag 21 april

HARINGE

• Vogelpikclub Smokkelsmijters

Eethuis & Praatcafé 't Smokkelhof
zaterdag 26 maart
zaterdag 23 april

Ruime keuze aan geboortekaartjes
en huwelijksdrukwerk

Drukkerij SCHOONAERT

BURGERLIJKE STAND

HUWELIJKEN

Watou

- Dries Stroo en Lore Igodt

OVERLIJDENS

Krombeke

- Alfred Pannekoek, overl. 2 maart, 80 j.,
wedn. v. Jacqueline Wolters

Proven

- Marie-Therese Muylle, overl. 17 februari,
61 j., echtg. v. Guido Monkerhey

Roesbrugge-Haringe

- Willy Pyfferoen, overl. 19 februari, 84 j.,
wedn. v. Gabrielle Dehaeze
- Christiane Berquin, overl. 2 maart, 78 j.,
echtg. v. André Weemeeuw

Watou

- Georgette Deman, overl. 11 februari, 78 j.,
echtg. v. Roger Vandenbussche

OKRA BEVEREN-IJZER

UITSLAGEN FEBRUARI 2016

KAARTING - 10 FEBRUARI

44 deelnemers - wonnen 3 partijen:

1. Wyckaert Andre	410 pt.
2. Lampaert Jozef	361 pt.
3. Millecam Gerard	329 pt.
4. Debacker Denise	321 pt.

KAARTING - 24 FEBRUARI

36 deelnemers - wonnen 3 partijen:

1. Verbrigghe Roger	411 pt.
2. Vandewalle Frans	393 pt.
3. Denys Jozef	391 pt.
4. Versavel Erna	381 pt.
5. Wyckaert Jozef	351 pt.
6. Coene Paul	303 pt.
7. Vandeputte M.-Ghislaine	292 pt.

Klassement na februari:

1. Debacker Denise	6 part./705 pt.
2. Wyckaert André	5 part./868 pt.
3. Muylle M.-Louise	5 part./600 pt.
4. Scharre Clara	4 part./806 pt.
5. Depyper Anna	4 part./805 pt.

Taaltap 154

Vooraleer de veelkleurige post-its bijval oogstten, hanteerden we, zoals we dat nu noemen, vooral het 'notitieboekje', maar vroeger hadden we het, in de volkstaal, steevast over een 'calepingsje'. Juist, geen woord van eigen bodem, maar wel een al geruime tijd ingeburgerde alloctoon.

Deze inwijkeling uit de 15de eeuw was er dus lang al vóór de vluchtelingen die nu Europa overspoelen, lang al vóór Italiaanse mijnwerkers in ons Limburgse steenkoolbekken afdaalden, én heeft niets vandoen met een minder slimme, een achterlijke vrouw, met een zogenaamde 'kalle'. Ook al een leenwoord, het Hebreeuwse 'kālāh', maar dat oorspronkelijk de positieve betekenis had van 'bruid', van 'beminde'.

Waar ons 'calepingsje' precies vandaan komt? Het is ein kleine Italiener, uit een eerbiedwaardig Italiaans klooster in het Italiaanse Bergamo, en het wettige, 'geestelijke!' kind van pater Ambrogio Calepio.

Die Calepio was niet van geringe afkomst maar de oudste zoon van graaf Calepio. Hij werd priester en trad in 1458 toe tot de orde der augustijnen. Maar om zich volledig aan de studie van het Latijn, Grieks en Hebreeuws te wijden trok hij zich in 1466 terug in een klooster in Bergamo. Hij wou een taalgids, een woordenboek voor de klassieke oudheid schrijven.

In 1502, na ruim 36 jaar werk, verscheen het boek onder de titel *Ambrosii Calepini Bergomatis Dictionarium*. Het werd een enorm succes. Tussen 1502 en 1509 werd het maar liefst negen maal herdrukt. En tussen 1509 en 1520 werd het nog eens vijftien keer herdrukt. Later werden alsmaar meer talen toegevoegd en in 1590 verscheen in Basel een editie met niet minder dan dertien talen.

Calepino's naam was tegen die tijd al lang vereeuwigd.

In 1534 al vermeldde een Frans naslagwerk *calepin* voor 'woordenboek in het algemeen'. De Italianen noemden ieder zwaar of groot woordenboek een *calepino*.

Nadat Calepino's woordenboek eind 18de eeuw uiteindelijk in onbruik geraakt was, verwaterde de betekenis van calepin meer en meer. Een Nederlands woordenboek omschreef het in 1904 als 'eene verzameling van woorden, aanteekeningen, uittreksels tot eigen gemak en gebruik...' Tot een zak- of aantekeningenboekje dus.

Calepino zal zich in zijn graf omgedraaid hebben!

Wim Sohier

Publiciteit voor de streek ?

De IJzerbode wordt in meer dan 3000 huisgezinnen verspreid.

Interessante prijzen.

Inlichtingen: 057 30 03 79

Rouwbrieven en
gedachtenissen met foto

Drukkerij SCHOONAERT

KORTING 50-PLUSERS

MET WAARBORG

TANLABO RAHEEN

GEBROKEN GEBIT ?
KLAAR TERWIJL U WACHT !

Duinkerkestraat 107 - POPERINGE
Gsm 0475 86 84 24

Open: iedere werkdag, zaterdag inbegrepen

wij verzekeren u
een mooie dag!

 soenen-verzekeringen.be

GASTHUISSTRAAT 81 POPERINGE 057 33 41 41

Miele

Set-actie 2016 tot € 1.000 voordeel
tot en met 31.07.2016

5 verschillende inbouwtoestellen
Prijsvoordeel = € 500

 + gratis Miele Home Program ter waarde van € 199
indien u een (combi)stoomoven of steamer kocht
De box wordt meegeleverd met uw (combi)inbouwstoomoven/steamer

 + gratis kookpottenset ter waarde van € 300
indien u een dampkap met Con@ctivity 2.0 kocht
De voucher met de unieke code wordt meegeleverd met uw dampkap

Uw voordelen via www.miele.be

ELEKTROCAPPOEN^{nv}

Prof. O. Rubbrechtstraat 12
8972 Roesbrugge-Haringe
Tel. 057 30 05 94
info@elektrocappoen.be
www.elektrocappoen.be

Wij aanvaarden
ecocheques

AL WEERSKANTEN VAN DE SCHREVE

"Is er begod nog etwóð zjuuste hieër in België?"
grolt Popriengnoare Valère Quoackeloy in café Oed
Vloanderen op e vriedagvornoeëne tegen ze moat
Medard Vloamynck.

"Wuk nu? Wuk stikt er joen nú tegen? Dan me langer
goan moeëten werken vor dan m' op nuus pensioen
goan groaken? Of dan de pientjes, en de trings, en
illetriek edieërsd zien?"

"Dat oek! 't Leven is nog niet dieër' enoeg! Moa
'k moaken me dikke over etwot van nóg mééër be-
lang, over etwot van stoatsbelang."

"En dat is?"

"Nuze vlagge!!"

"Nuze vlagge? Wuver vlagge, Valère? 'n Leeuw
of 'n driekleur? En wuk schilt ermei? Hangt ze
verkeërd an 'n vorgevel van 'n café hieër? 'k Moen
eeërlík bekenen dan ke doa nie op elet hen!"

Valère schudhoofd t in eëën geute de reste van
ze piente binnen. "'t Is gineeën van de tweeë lik da
't zien moet. 'n Leeuw nieë, en 'n driekleur oek nieë.
'n Leeuw op ze 'geluw veld' hed e maniceure en e
pediceure oendergoan: de patriotten hen ze klauwen
rooëd emakt en ezo ziet 'n d' er oek e bitje Belgisch
en driekleurig uut."

"Meschieën is 't e leeuwinne. En e modepuppe! Voe
wiene anders gebruikt ze neur klauwen nog?"

Valère schuift ze klakke achteruut. "Ja, lacht gie
moa! Moar ik zien die kompromiesen en ol dat Brus-
sels gefoefel moeë! Wit je gie dat de Belgsche vlagge
v e r k e e r d hangt? 185 joar ol!"

"'t Oendersteboven of wuk?"

"Heeëlegaans 't oendersteboven nieë, moar ogliëk
holf en hof! In artikel 193 van de Belgsche groend-
wet van 1830 stoat er dudelik: "De Belgische natie
kiest als kleuren rood, geel en zwart." In 1830 was
de voogorde dus... rood, geel en zwort.

"En nu? Is dat nu nie mir ezo meschieën?"

"Ol en eëënen kant, joat en ol en anderen kant,
nint! Eeëst lein die kleuren plat, moar in 1831 hen
ze de vlagge e slag noa reks edroaid zodoanig dan de
strieëpen en de kleuren rechte stoegen en 't zwort
tegen 'n stok kwam, 't geel in 't midden en 't rooëd
ol de butekant."

Medard duwt ze sigretteboet uut in 'n Juplersan-
drieëe vor num en zucht: "Ja, in 't begun is reks
ossan an de pot en an de macht ewist, en arran-
geerde ossan olles. In 't zworte. En in ze voeërdeeël."

"Dat zeker! Moar oek de kleuren van de vlagge! Me
kunnen die nie were plat loaten leggen, dat woare
nog rieschliker of d' ooërlögs-kollaborasje mit de
Duutschers die ol zuk e vlagge hen. En me kunnen
oek nie vroagen dat de vlagge ACV-groeëne zoe
zien, of ABVV-rooëd. Je zoedt Open VLD, NVA en
't Vlams Belang hoöeren te keeëre goan! 't Kot wa-
re te kleeëne!"

"En de Poperiengsche vlagge, Valère, mi 'lc dien?"
Zieën de polletiekers lieëver nie warschienlik!"

"'k Vreezen 't stief. Moa mosten m' eki gin kleur
bekennen? En e renebogevlagge kieëzen? Lik dat
't hieër krioelt van migranten uut Allah wit hoevele
landen! 't Stikt toen op gin klurtje! Wuk peis je?"

"En mosten me wieder nog zeeër' eëën drienken vor
dan me zelve puper en blauw uutsloan?"

SCHREVELYNCK

Nadruk verboden